

Opinto-opas 2022- 2023

Recognised by Apple as a distinguished school for continuous innovation in learning, teaching, and the school environment.

YHTEYSTIEDOT

Ylitornion yhteiskoulun lukio
Parkkitie 1
95600 YLITORNIO

Puh. 050 4092 621 (kanslia)
Sähköposti: [lukio\[at\]yykl.fi](mailto:lukio[at]yykl.fi)
Kotisivu: <http://www.yykl.fi>

Tallenna nämä puhelinnumerot yhteystietoihisi

Rehtori Sari Lantto	040 725 9285
Opinto-ohjaaja Seija Holster	050 343 5033
Hallintosuunnittelija Aila Viippola	050 4092 621
Ryhmänohjaajasi tiedot	

Kanslia on avoinna pääsääntöisesti klo 8.00–15.15.

HALLINTO

Ohjesäännön mukaiset toimielimet

1. Ylitornion Yhteiskoulun Kannatusosakeyhtiön (ylläpitäjän) yhtiökokous
2. Ylitornion Yhteiskoulun Kannatusosakeyhtiön hallitus
3. Ylitornion yhteiskoulun lukion johtokunta
4. Rehtori
5. Opettajakunta

Kannatusosakeyhtiön hallitus

Varsinaiset jäsenet:

Alapuranen Juha, yrittäjä (pj)	0400 696 695
Isomaa Matias, yrittäjä (vpj)	040 678 9810
Hiltunen Marko, sairaanhoitaja	040 507 3739
Salminen Matti, kirkkoherra	040 550 8246
Siikavirta Pertti, yrittäjä	040 515 9002
Yrjänheikki Antti, yrittäjä	0400 398 600

Varajäsenet:

Kronqvist Maarit, yrittäjä	0400 518 111
Viippola Aila, hallintosuunnittelija	050 553 1668

Hallituksen sihteeri:

Lantto Sari, rehtori	040 725 9285
----------------------	--------------

Lukion johtokunta

Hallituksen jäsenet (ks. edellä)

Opettajien edustaja

Henkilökunnan edustaja

Oppilaskunnan hallituksen pj ja varapj

YLITORNION YHTEISKOULUN LUKION HENKILÖKUNTA

Lantto Sari, rehtori Ruotsi, tv 040 725 9285	Rossi Tytti Erityisopettaja 040 183 0646
Bergman Jukka-Pekka Uskonto 040 521 9947	Ruotsalainen Jari Liikunta 0500 899 929
Collin Suvi Matematiikka, kemia 044 532 3023 Vanhempainvapaalla	Sikorski Nikolai, erikoisvalmentaja Jääkiekko 040 530 4872
Hammare Terhi, kakkosten ryhmänohjaaja Äidinkieli ja kirjallisuus, historia 040 503 1972	Timlin Henna Kuvataide
Holster Seija Opinto-ohjaus, yhteiskuntaoppi, psykologia, filosofia 050 343 5033	Vierikko Lassi Musiikki 040 518 6892
Leviäkangas Tiina Biologia, maantiede 040 549 0144	Viippola Hanna-Maria, abien ryhmänohjaaja Englanti, saksa, ruotsi, tv 040 865 9129
Pessa Markus, ykkösten ryhmänohjaaja Matematiikka, fysiikka, terveystieto 040 502 4590	Viippola Aila Hallintosuunnittelija 050 409 2621 lukio[at]jyyl.fi

OPIKELIJAHUOLLON YHTEYSTIEDOT

Koulupsykologi Mika Nevala	040 767 0495
Koulukuraattori Milla Tofferi	0400 220 309
Kouluterveydenhoitaja Jenni Mäkikyrö	0400 398 404
Erityisopettaja Tytti Rossi	040 183 0646

TIEDOTTAMINEN JA SOSIAALISEN MEDIAN KÄYTTÖ

Lukio käyttää ajankohtaisista asioista tiedottamiseen ja yhteydenpitoon kodin ja koulun välillä ensisijaisesti Wilmaa. Lukiolla on myös Facebook-, Instagram-, YouTube- ja Twitter-tilit sekä oma podcast (Aavan kutsu, esim. Spotify ja Apple Podcasts)

OPISKELUUN LIITTYVIÄ AIKATAULUJA LV 2022-23

2022	Vko	MA	TI	KE	TO	PE	La	Su	
I JAKSO 10.8.-30.9.2022									
Elokuu	32	8	9	10*	11	12	13	14	10.8. Lukuvuosi alkaa
	33	15	16	17	18	19	20	21	
Syyskuu	34	22	23	24	25	26	27	28	
	35	29	30	31	1	2	3	4	
PÄÄTTÖ	36	5	6	7	8	9	10	11	RE1: UE/YH/KE/GE/TE
	37	12 ÄI luku	13	14 RE1	15	16 ENA	17	18	
Lokakuu	38	19 RUB/A	20	21 M/N	22 RE2	23 ÄI kirj	24	25	RE2: PS/FI/HI/FY/BI
	39	26 C-kieli	27	28	29	30	1	2	
II JAKSO 3.10.-30.11.2022									
Marraskuu	40*	3	4	5	6	7	8	9	3.-7.10. Job shadowing/Saksa
	41*	10	11	12	13*	14	15	16	10.-14.10. Job shadowing/Belgia 13.10. Uusinnat ja korotukset
	42	17	18	19	20	21	22	23	17.-21.10. Syysloma
	43	24	25	26	27	28	29	30	2.11. Korkeakoulupäivä/Oulu
	44	31	1	2*	3	4	5	6	
	PÄÄTTÖ	45	7	8	9	10	11	12	13
46		14	15	16*	17	18	19	20	
47		21	22	23*	24	25	26	27	23.11. Ilmoittautuminen kevään yo-kirjoituksiin päättyy
48	28	29	30						
III JAKSO 1.12.2022-8.2.2023									
Joulukuu	48				1	2	3	4	5.12. its.juhla ja lakkiaiset 6.2. Itsenäisyysjuhla, opk lipunkanto
	49	5*	6*	7	8	9	10	11	
2023	50	12	13	14*	15	16	17	18	14.12. Uusinnat ja korotukset
	51	19	20	21*	22	23	24	25	21.12. Joulujuhla
	52	26	27	28	29	30	31	1	22.12.2022-6.1.2023 joululoma
	Tammikuu	1	2	3	4	5	6	7	8
2		9	10	11	12	13	14	15	
Helmikuu	3	16	17	18	19	20	21	22	8.2. Abikonva
	4	23	24	25	26	27	28	29	
PÄÄTTÖ	5	30	31	1	2	3	4	5	
6	6	7	8*						
IV JAKSO 9.2.-11.4.2023									
Maaliskuu	6				9*	10*	11	12	9.2. Penkkarit 10.2. Vanhat
	7	13	14	15	16	17	18	19	24.2. Uusinnat ja korotukset
	8	20	21	22	23	24*	25	26	
	9	27	28	1	2	3	4	5	6.-10.3.2020 Talviloma
	10	6	7	8	9	10	11	12	
Huhtikuu	11	13	14 ÄI luku	15	16 C-kie	17 ÄI kirj	18	19	RE1: PS/FI/HI/FY/BI
	12	20 ENA	21	22 M/N	23	24 RE1	25	26	
	13	27 RUB/A	28	29 RE2	30	31	1	2	
PÄÄTTÖ	14	3	4	5	6	7*	8	9	7.4. Pitkäperjantai
15	10*	11							10.4. Toinen pääsiäispäivä
V JAKSO 12.4.-3.6.2023									
Toukokuu	15			12	13	14	15	16	21.4. Uusinnat ja korotukset
	16	17	18	19	20	21*	22	23	
	17	24	25	26	27*	28	29	30	27.4. Kansallinen veteraanijuhla, opk lipunkanto
	18	1*	2	3	4	5	6	7	1.5. Vapunpäivä
	19	8	9	10	11	12	13	14	18.5. Helatorstai
	20	15	16	17	18	19	20	21	
PÄÄTTÖ	21	22	23	24	25	26	27	28	
Kesäkuu	22	29	30	31	1	2	3	4	Vko 22 Ilm. syksyn kirjoituksiin 3.6. Kevätjuhla ja lakkiaiset
	23	5	6	7	8	9*	10	11	9.6. Uusinnat ja korotukset

KURSSIEN SUOSITELTAVA SUORITUSJÄRJESTYS LV 2022–2023 ALOITTAVILLE

Oppiaineet	Pakolliset + valinnaiset + paikalliset opinnot opintopisteinä	Lv 2022-2023	Lv 2023-2024	Lv 2024-2025
Äidinkieli ja kirjallisuus	12+6	ÄI1, ÄI2_ÄI3, ÄI4_ENA3	ÄI5, ÄI6_ÄI7, ÄI8, ÄI9 (Puhvi)	ÄI10, ÄI11
Toinen kotimainen kieli, ruotsi, B1	10+4+1	RUB11_RUB12, RUB13	RUB14, RUB15_ENA6, RUB17	RUB16, RUB18
Vieras kieli, englanti, A1	12+4+1	ENA1_ENA2, ENA3_ÄI4	ENA4, ENA5, ENA6_RUB5	ENA7, ENA8, ENA9
Vieras kieli, B3	0+16	(SA)B31, (SAB)32, (SA)B33	(SA)B34, (SA)B35, (SA)B36	(SA)B37, (SA)B38

Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot

	Yht. opintokok.	2	MAY1		
	Pitkä matematiikka	18+6+6	MAA2, MAA3, MAA4, MAA14	MAA5, MAA6, MAA7, MAA9_MAA17_YH2, MAA11, MAA15	MAA8, MAA10, MAA12, MAA13, MAA16
	Lyhyt matematiikka	10+4+3	MAB2, MAB3	MAB4, MAB5, MAB6_MAB7_YH2	MAB8, MAB9, MAB10, MAB11
	Biologia	4+6	BI1_KE1_KE2_PS1	BI2_BI3, (BI4)	(BI5), (BI6)
	Maantiede	2+6	GE1	(GE2), (GE3)	(GE4)
	Fysiikka	2+12+2	FY1_FY2, FY3	FY4, FY5, FY6	FY7, FY8, FY9
	Kemia	2+8+2	BI1_KE1_KE2_PS1, KE3	KE4, KE5, KE6	KE7

Humanistis-yhteiskunnalliset opinnot

	Filosofia	4+4	FI1	FI2, (FI3)	(FI4)
	Psykologia	2+8	BI1_KE1_KE2_PS1	(PS3), (PS5)	(PS2), (PS4)
	Historia	6+6	HI1, HI2	HI3, (HI5)	(HI4), (HI6)
	Yhteiskuntaoppi	6+2	YH1	MAA9_MAA17/MAB6_ MAB7_YH2, YH3	(YH4)
	Ev. lut. uskonto	4+8	UE1	UE2, UE3, (UE5)	(UE4), (UE6)
	Terveystieto	2+4	TE1	(TE2)	(TE3)

Taito- ja taideaineiden opinnot

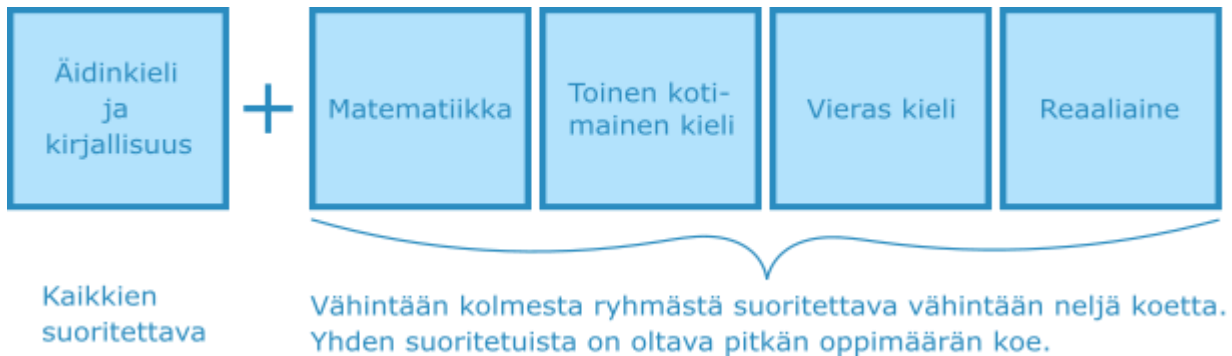
	Liikunta	4+6+14	LI1, LI4	(LI5), LI2, LI6	(LI3)
	Musiikki	2/4+4	MU1	MU2, (MU4)	(MU3)
	Kuvataide	2/4+4	KU1	KU2, (KU3)	(KU4)
	Opinto-ohjaus	4+0+2	OP1, OP2	OP1, OP2	OP1, OP3
	Temaattiset opinnot	0+6+x	vapaa	vapaa	vapaa
	Lukiodiplomit	0+6	vapaa	vapaa	vapaa

Paikalliset oppiaineet	Opintopisteet			
Jääkiekko	24	JK1, JK2, JK3, JK4, JK5	JK6, JK7, JK8, JK9, JK10	JK11, JK12
LUMA	2		LUMA1	

Tieto- ja viestintäteknikka	3	TVT1	TVT2	
-----------------------------	---	------	------	--

YLIOPILASTUTKINTO, KEVÄÄN 2022 TUTKINTOUUDISTUS

Uudessa tutkintorakenteessa ylioppilastutkintoon on sisällytettävä vähintään viiden tutkintoaineen kokeet. Kaikkien kokelaiden on sisällytettävä tutkintoonsa äidinkielen ja kirjallisuuden koe. Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine. Kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen. Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa. Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi vain kerran, esimerkiksi lyhyt ja pitkä matematiikka tai evankelisluterilainen uskonto ja ortodoksinen uskonto.

Kokelas voi halutessaan valita toisen kotimaisen kielen kokeen sijasta äidinkieleltään ruotsin- tai suomenkielisille kokelaille tarkoitetun äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen kyseisessä kielessä. Kokelas voi myös halutessaan suorittaa vieraan kielen kokeen sijasta äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen saamen kielessä.

Lautakunta on julkaissut verkossa toimivan palvelun, jossa voi kokeilla, millaiset koeyhdistelmät täyttävät nämä kriteerit. Pääset palveluun [tästä](#).

PAKOLLISET, VALINNAISET JA PAIKALLISET OPINTOJAKSOT

OPS 2021

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS		OP
Pakolliset		
ÄI1	Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen	2
ÄI2_ÄI3	Kieli- ja tekstitietoisuus sekä vuorovaikutus	1+1
ÄI4_ENA3	Kieli, kulttuuri ja kirjallisuus	2
ÄI5	Tekstien tulkinta	2
ÄI6_ÄI7	Kirjoittaminen ja vuorovaikutus	1+1
ÄI8	Kirjallisuus 2	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
ÄI9	Vuorovaikutus 3	2
ÄI10	Kirjoittaminen 2/Abin kirjoitustaito	2
ÄI11	Tekstien tulkinta 2/Abin lukutaito	2
TOINEN KOTIMAINEN KIELI, B1		
Pakolliset		
RUB11_RUB12	Opiskelutaidot ja ruotsin kieli arjessani	1+3
RUB13	Kulttuuri ja mediat	2
RUB14	Ympäristömme	2
RUB15_ENA6	Kielitaito opiskelu- ja työelämässä	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
RUB16	Viesti ja vaikuta puhuen	2
RUB17	Kestävä elämäntapa	2
Paikalliset		
RUB18	Ruotsin kertaus	1
VIERAS KIELI, ENGLANTI, A1		
Pakolliset		
ENA1_ENA2	Opiskelutaidot ja englantia globaalina kielenä	1+3
ENA3_ÄI4	Kieli, kulttuuri ja kirjallisuus	2
ENA4	Englannin kieli vaikuttamisen välineenä	2

ENA5	Kestävä tulevaisuus ja tiede	2
ENA6_RUB5	Kielitaito opiskelu- ja työelämässä	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
ENA7	Ympäristö ja kestävä elämäntapa	2
ENA8	Viesti ja vaikuta puhun	2
Paikalliset		
ENA9	Englannin kertaus	1
VIERAS KIELI, B3 (SAKSA)		
Valtakunnalliset valinnaiset		
SAB31	Johdatus saksan kieleen ja kulttuuriin	2
SAB32	Selviytyminen arkisissa tilanteissa	2
SAB33	Vapaa-aika ja jokapäiväinen elämä	2
SAB34	Kulttuurien kohtaamisia	2
SAB35	Hyvinvointi ja huolenpito	2
SAB36	Kulttuuri	2
SAB37	Opiskelu ja työelämä	2
SAB38	Ajankohtaisuus ja mediat	2
MATEMATIIKKA		
PITKÄ MATEMATIIKKA		
Pakolliset kurssit		
MAY (Yhteinen)	Luvut ja yhtälöt	2
MAA2	Funktiot ja yhtälöt	3
MAA3	Geometria	2
MAA4	Analyttinen geometria ja vektorit	3
MAA5	Funktiot ja yhtälöt 2	2
MAA6	Derivaatta	3
MAA7	Integraalilaskenta	2
MAA8	Tilastot ja todennäköisyys	2
MAA9_MAA17_YH 2	Pitkä matematiikka ja taloustieto	1+1
Valtakunnalliset valinnaiset		

MAA10	3D-geometria	2
MAA11	Algoritmit ja lukuteoria	2
MAA12	Analyysi ja jatkuva jakauma	2
Paikalliset		
MAA13	Pitkän matematiikan kertaus	2
MAA14	Pitkän matematiikan tuki 1	1
MAA15	Pitkän matematiikan tuki 2	1
MAA16_MAB11	Tekniset apuvälineet matematiikassa	1
LYHYT MATEMATIIKKA		
Pakolliset		
MAY (Yhteinen)	Luvut ja yhtälöt	2
MAB2	Lausekkeet ja yhtälöt	2
MAB3	Geometria	2
MAB4	Matemaattisia malleja	2
MAB5	Tilastot ja todennäköisyys	2
MAB6_MAB7_YH2	Lyhyt matematiikka ja taloustieto	1+1
Valtakunnalliset valinnaiset		
MAB8	Matemaattinen analyysi	2
MAB9	Tilastollinen todennäköisyys	2
Paikalliset		
MAB10	Lyhyen matematiikan kertaus	2
MAB11_MAA16	Tekniset apuvälineet matematiikassa	1
BIOLOGIA		
Pakolliset		
BI1_KE1_KE2_PS 1	Tieteellinen tutkimus ja kolme ainerealia	2
BI2_BI3	Ekologia ja ihmisen vaikutus ympäristöön	1+1
Valtakunnalliset valinnaiset		
BI4	Solu ja perinnöllisyys	2
BI5	Ihmisen biologia	2
BI6	Biotekniikka ja sen sovellukset	2

MAANTIEDE			
Pakolliset			
GE1	Maailma muutoksessa		2
Valtakunnalliset valinnaiset			
GE2	Sininen planeetta		2
GE3	Yhteinen maailma		2
GE4	Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta		2
FYSIIKKA			
Pakolliset			
FY1_FY2	Fysiikka luonnontieteenä		1+1
Valtakunnalliset valinnaiset			
FY3	Energia ja lämpö		2
FY4	Voima ja liike		2
FY5	Jaksollinen liike ja aallot		2
FY6	Sähkö		2
FY7	Sähkömagnetismi ja valo		2
FY8	Aine, säteily ja kvantittuminen		2
Paikalliset			
FY9	Fysiikan kertaus		2
KEMIA			
Pakolliset kurssit			
KE1_KE2_BI1_PS 1	Tieteellinen tutkimus ja kolme ainereaalaa		1+1
Valtakunnalliset valinnaiset			
KE3	Molekyylit ja mallit		2
KE4	Kemiallinen reaktio		2
KE5	Kemiallinen energia ja kiertotalous		2
KE6	Kemiallinen tasapaino		2
Paikalliset			
KE7	Kemian kertaus		2

FILOSOFIA		
Pakolliset		
FI1	Johdatus filosofiseen ajatteluun	2
FI2	Etiikka	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
FI3	Yhteiskuntafilosofia	2
FI4	Totuus	2
PSYKOLOGIA		
Pakolliset		
PS1_BI1_KE1_KE 2	Tieteellinen tutkimus ja kolme ainerealia	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
PS2	Kehittyvä ihminen	2
PS3	Tietoa käsittelevä ihminen	2
PS4	Tunteet ja mielenterveys	2
PS5	Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen	2
HISTORIA		
Pakolliset		
HI1	Ihminen, ympäristö ja historia	2
HI2	Kansainväliset suhteet	2
HI3	Itsenäisen Suomen historia	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
HI4	Eurooppalainen ihminen	2
HI5	Ruotsin itämaasta Suomeksi	2
HI6	Maailman kulttuurit kohtaavat	2
YHTEISKUNTAOPPI		
Pakolliset		
YH1	Suomalainen yhteiskunta	2
MAA9_MAA17_YH 2 MAB6_MAB_YH2	Pitkä/lyhyt matematiikka ja taloustieto	2

YH3	Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
YH4	Lakitieto	2
USKONTO		
Pakolliset		
UE1	Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä	2
UE2	Maailmanlaajuinen kristinusko	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
UE3	Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä	2
UE4	Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa	2
UE5	Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa	2
UE6	Uskonto, tiede ja media	2
TERVEYSTIETO		
Pakolliset		
TE1	Terveys voimavarana	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
TE2	Terveys ja ympäristö	2
TE3	Terveys ja yhteiskunta	2
LIIKUNTA		
Pakolliset		
LI1	Oppiva liikkuja	2
LI2	Aktiivinen elämä	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
LI3	Uudet mahdollisuudet	2
LI4	Yhdessä liikkuen	2
LI5	Virkistystä liikunnasta	2
Paikalliset		
LI6	Vanhojen tanssit	2
LI7-LI12	Tavoitteellinen harrastaminen liikunnassa	2-6

MUSIIKKI		
Pakolliset		
MU1	Intro – kaikki soimaan	2
MU2	Syke – soiva ilmaisu	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
MU3	Genre – globaali uteliaisuus	2
MU4	Demo –luovasti yhdessä	2
KUVATAIDE		
Pakolliset		
KU1	Omat kuvat, jaetut kulttuurit	2
KU2	Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
KU3	Kuva viestii ja vaikuttaa	2
KU4	Taiteen monet maailmat	2
OPINTO-OHJAUS		
Pakolliset		
OP1 (1.-3.vuosi)	Minä opiskelijana	2
OP2 (1.-2. vuosi)	Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus	2
Paikalliset		
OP3	Työelämään tutustuminen	2
TEMAATTISET OPINNOT		
Valtakunnalliset valinnaiset 6op (Paikalliset valinnaiset >6op)		
TO1	Opiskelijakuntatoiminta	2
TO2	Kansainväliset hankkeet	2
TO3	Liikennekasvatus	2
TO4	Luovuus kuuluu kaikille – piirtäminen/valokuvaus/musiikki/video, näistä vapaavalintainen 2 op valtakunnallinen	2-8
TO5	Työelämään orientoiva osaaminen, valtakunnallinen	1
TO6	Kirjallisuuden teemaopinnot, valtakunnallinen	2
TO7	Reaaliaineiden kertausopinnot	1

TO8	Sosiaalisen median sisällöntuotanto 1	2
TO9	Sosiaalisen median sisällöntuotanto 2	2
LUKIODIPLOMIT		
Valtakunnalliset valinnaiset		
KULD2	Kuvataiteen lukiodiplomi	2
LILD4	Liikunnan lukiodiplomi	2
MELD5	Median lukiodiplomi	2
PAIKALLISET OPPIAINEET		
JÄÄKIEKKO		
Paikalliset		
JK1	Jääkiekko ja opiskelu, kasvaminen aikuisuuteen	2
JK2	Urheilulliset ja terveet elämäntavat	2
JK3	Harjoittelu ja kilpailu	2
JK4	Pelikäsitys ja pelitilanneroolit	2
JK5	Pitkätähhtiimen suunnitelma	2
JK6	Jääkiekko ja teknologia	2
JK7	Mentaalivalmennus	2
JK8	Yleisen urheilullisuuden keh. (koordinaatio ja liikkuvuus)	2
JK9	Voima ja nopeus	2
JK10	Kesäharjoittelun suunnitelma	2
JK11	Taktiikkaa ja pelitilanteita	2
JK12	Jääkiekon erikoistilanteet	2
LUMA		
Paikalliset		
LUMA1	Kokeellista työskentelyä fysiikassa ja kemiassa	2
TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka		
Paikalliset		
TVT1	Digitaalisen opiskeluympäristön työvälineet ja sovellukset	2

TVT2	Digitutorointi	2
Muut lukion tehtävään soveltuvat opinnot (anomuksesta), esim.		
	Kansalaisopiston kurssit	
	Kielikurssit ja abikurssit	

OTE OPS 2021: OPISKELIJAN OPPIMISEN JA OSAAMISEN ARVIOINTI

1. Arvioinnin tavoitteet ja tehtävät lukiokoulutuksessa

Opiskelijan työskentelyä, oppimista ja osaamisen kehittymistä tulee arvioida monipuolisesti. Opiskelijan arvioinnilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua sekä kehittämään opiskelijan edellytyksiä itsearviointiin. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arvioinnissa käytettävistä arviointiperusteista ja niiden soveltamisesta häneen. Opiskelijalle on lukio-opintojen aikana annettava mahdollisuus itsearviointiin. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 1 mom.)

Arviointi on aina sidoksissa tavoitteisiin ja kulloiseenkin tilanteeseen. Lukiokoulutuksessa arvioinnilla on kaksi keskeistä tehtävää:

1. Oppimisen tukeminen ja ohjaaminen. Tätä tehtävää toteuttaa opintojakson aikana annettava palaute, formatiivinen arviointi. Palautteella kuvataan opiskelijan edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Se on tärkeä osa opiskelijan ja opettajan vuorovaikutusta. Opintojakson aikainen palaute sekä lukio-opintojen aikainen, opettajan tuella tehty itsearviointi ja vertaisarviointi auttavat opiskelijaa ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan, korjaamaan virheitään ja kehittämään työskentelyään niin, että oppimiselle asetetut tavoitteet voivat toteutua.
2. Osaamiselle ja oppimiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen näkyväksi tekeminen. Tätä tehtävää toteuttaa osaamisen ja opitun arviointi, summatiivinen arviointi. Osaamisen arviointi perustuu todennettuun näyttöön siitä, kuinka hyvin ja missä määrin opiskelija on saavuttanut opintojaksolle asetetut tavoitteet. Opintojakson arvosana määräytyy oppiaineen tavoitteiden, keskeisten sisältöjen, oppiaineessa määriteltujen laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden sekä arviointiperusteiden mukaan.

Sekä formatiiviseen että summatiiviseen arviointiin kuuluu opiskelijan työskentelyn arviointi, joka perustuu oppiaineissa määriteltyihin työskentelyn tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen.

Arvioinnin tulee olla monipuolista ja tarkoituksenmukaisin menetelmin toteutettua. Opiskelijalla on oltava opintojakson aikana erilaisia mahdollisuuksia, tilaisuuksia ja tapoja osoittaa oppimistaan ja osaamistaan. Arvioinnilla saatu tieto auttaa opettajia suuntaamaan opetustaan opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti.

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin opintojakson tavoitteet ja arviointiperusteet on selvitettävä opiskelijalle opintojakson alussa, jolloin niistä keskustellaan opiskelijoiden kanssa ja tuetaan heidän opintojensa suunnittelua. Opiskelijan tulee saada tietää, mitä hänen on tarkoitus oppia ja miten hänen edistymistään arvioidaan. Arviointiperusteilla parannetaan arvioinnin läpinäkyvyyttä.

Arvioinnin tavoitteet ja tehtävät kiteytyvät lukion arviointikulttuurissa, joka on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria. Arviointikulttuurilla tarkoitetaan niitä arvoja, normeja ja käytänteitä, joita sovelletaan yhteisessä arviointityöskentelyssä. Arviointikulttuurin näkyväksi tekeminen ja kehittäminen edellyttävät, että lukiossa on kirjattu yhtenäisiä arviointiin liittyviä periaatteita ja käytänteitä, joiden toteutumista seurataan.

1.1. Arvioinnin toteuttaminen ja arviointipalautteen antamisen käytänteet

Ylitornion yhteiskoulun lukiossa käytetään monipuolisia formatiivisia (opiskelun aikaisia) ja summatiivisia arviointimenetelmiä. Käytetyt arviointimenetelmät ovat johdonmukaisia, tasapuolisia, läpinäkyviä, kannustavia ja osallistavia. Arviointimenetelmiä voivat olla esim. testi, portfolio, raportti, äänite, video, suullinen tai kirjallinen esitelmä, suullinen tai kirjalli-

nen tehtävä, työselostus, oppimispäiväkirja, perinteinen koe ja aineistopohjainen koe (annettu tai avoin lähdemateriaali). Arviointimenetelmät voivat olla myös keskenään vaihtoehtoisia.

Yksilöllisten osaamisen näyttöjen lisäksi voidaan toteuttaa pari- ja ryhmänäyttöjä. Käytetyt arviointimenetelmät ovat sovellettavissa myös etäopetukseen. Etäopetuksessa yksilöllisten digitaalisten näyttöjen merkitys korostuu, mutta myös ryhmä- ja parinäyttöjen toteuttaminen digitaalisella alustalla on mahdollista.

Arviointipalautetta voidaan antaa sekä suullisesti että kirjallisesti. Palautteen tarkoitus on tukea oppimista, auttaa opiskelijaa eteenpäin ja tehdä näkyväksi osaamiselle ja oppimiselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Itsearviointi sekä vastavuoroinen ryhmä- ja vertaisarviointi kehittävät opiskelijan ymmärrystä omasta oppimisesta, opiskeluvälittävistä sekä itsestä ryhmän jäsenenä.

2. Opintojakson arviointi

Opiskelijan työskentelyä, oppimista ja osaamisen kehittymistä tulee arvioida opetussuunnitelman mukaisen opintojakson suorittamisen aikana suhteessa opintojaksolle asetettuihin tavoitteisiin. Opiskelijan tulee saada palautetta oppimisensa kehittymisestä. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 2 mom.)

Opetussuunnitelman mukainen opintojakso arvioidaan sen suorittamisen päätteeksi. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 3 mom.)

Opiskelijan oppimista arvioidaan opintojakson aikana antamalla hänelle arviointipalautetta opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta. Oppimista tukevaa palautetta tulee antaa riittävän aikaisessa vaiheessa opintojaksoa, jotta opiskelijalla on mahdollisuus kehittää sen perusteella opiskeluaan ja työskentelyään.

Opiskelijan opintosuorituksista annetaan arvosana tai suoritusmerkintä opintojakson päätyttyä. Jos opintojakso koostuu useammasta saman oppimäärän moduulista, annetaan siitä yksi arvosana. Jos kyse on usean oppiaineen yhteisestä opintojaksosta, arvosanat annetaan oppiaineittain. Arvosanojen tulee perustua monipuoliseen oppimisen, osaamisen ja opitun näyttöön opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Arviointi ei kohdistu opiskelijan arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Arvioinnin toteuttamisesta päätetään tarkemmin paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Oppimisen tuen tarpeet, kuten sairaudesta tai vammasta johtuvat haasteet, lukemisen tai kirjoittamisen erityisvaikeus, maahanmuuttajien kielelliset vaikeudet sekä muut syyt, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, tulee ottaa arvioinnissa huomioon siten, että opiskelijalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja vaihtoehtoisin tapoihin osoittaa osaamisensa.

2.1. Numeroarvosanat ja suoritusmerkinnät

Numeroin annettavassa arvostelussa käytetään asteikkoa 4–10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4. Opintojakso tai oppiaine, jota ei arvostella numeroin, arvioidaan suoritetuksi tai hylätyksi. (Valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta 810/2018, 17 §.)

Opiskelija saa arvosanan opintojaksoihin sisältyvistä opinnoista. Opintojaksoihin sisältyvistä pakollisista opinnoista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista annetaan numeroarvosanat lukuun ottamatta opinto-ohjauksen opintojaksoja, joista annetaan suoritusmerkintä (S = suoritettu, H = hylätty). Muista valinnaisista opinnoista voidaan antaa arvosanaksi paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla numeroarvosana tai suoritusmerkintä.

Arvosanaa voidaan täydentää ja täsmentää kirjallisesti annetulla sanallisella arvioinnilla tai arviointikeskustelussa annetulla palautteella. Kesken olevan opintojakson merkintätavasta ja suorituksen täydentämiskäytännöistä päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Lukiolain (714/2018) 37 §:n 3 momentin mukaan opiskelijalle tulee varata mahdollisuus osoittaa saavuttaneensa opintojaksolla edellytetyt tiedot ja taidot, mikäli hän ei ole suorittanut opintojaksoa hyväksytysti.

Opiskelijalla on oikeus korottaa sekä hyväksytyä että hylättyä arvosanaa siten, että hän voi osoittaa osaamistaan opintojakson keskeisissä tiedoissa ja taidoissa. Uusimisen käytännöistä määritellään tarkemmin paikallisessa opetussuunnitelmassa. Arvioinnin tulee tällöinkin olla monipuolista. Lopulliseksi arvosanaksi tulee eri uusimiskertojen arvosanoista paras.

2.1.1. Paikallisen valinnaisen opintojakson arviointi

Paikalliset valinnaiset opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä (S =suoritettu, H =hylätty). Paikallisesta valinnaisesta opintojaksosta edellytetään hyväksyty arvosana, jotta se voidaan lukea mukaan oppiaineen oppimäärään.

2.1.2. Kesken oleva opintojakso (K)

Kesken oleva opintojakso kirjataan opintosuoritusrekisteriin K-merkinnällä. Opintojakson suorittaminen on kesken, jos opiskelijalla on opintojakson päätyttyä suorittamatta jokin opintojakson arviointiperusteena oleva tehtävä tai näyttö tai opintojakson arviointi on muulla tavoin kesken.

Kesken jäänyttä opintojaksoa voi täydentää opettajan kanssa sovittavalla tavalla periodin korotuspäivään asti, jonka jälkeen opintojakso ja kaikki sen suoritukset mitätöityvät. Viidennessä periodissa kesken jääneen opintojakson suoritusta voi täydentää jakson viimeistä työpäivää seuraavaan perjantaihin asti.

Mikäli suoritus jää kesken johtuen opiskelijan sairastumisesta tai muusta erityisestä syystä, opettajakunta voi päätöksellään myöntää opiskelijalle lisäaikaa opintojakson suoritusten täydentämiseen.

Mitätöity opintojakso voidaan suorittaa uudelleen vasta, kun opintojakso on seuraavan kerran tarjolla. Suorituksessa ei voi hyödyntää aikaisemmin ko. opintojaksolle laadittuja ja jo arvioituja opintojakson arviointiperusteena olevia tehtäviä tai näyttöjä.

Mikäli mitätöity opintojakso on jostain erityisen painavasta syystä suoritettava itsenäisesti, itsenäisen opintojakson suorittamisen voi aloittaa aikaisintaan mitätöintipäivää seuraavan periodin alussa.

2.1.3. Opintojakson jättäminen arvioimatta

Opintojakso jätetään arvioimatta ja kaikki sen suoritukset mitätöityvät

- 1) jos opiskelijalla on liian monta perustelematonta poissaoloa opintojaksolta (esim. 6 ope-tuskertaa/2 opintopisteen opintojakso, ks. Suunnitelma poissaolojen ehkäisystä ja niihin puuttumisesta)
- 2) jos opiskelijan todetaan käyttäneen vilppiä.

Vilpiksi tulkitaan

- 1) lunttaus tai muu vilpillinen toiminta tai sen yritys koetilanteessa
- 2) toisen henkilön osittain tai kokonaan laatiman työn esittäminen omana työnä
- 3) internetistä tai muusta lähteestä osittain tai kokonaan kopioidun työn esittäminen omana työnä.

Vilpin vuoksi arvioimatta jätetty opintojakso voidaan suorittaa uudelleen vasta, kun se on seuraavan kerran tarjolla. Mikäli vilpin vuoksi arvioitu opintojakso on jostain erityisen painavasta syystä suoritettava itsenäisesti, itsenäisen opintojakson suorittamisen voi aloittaa aikaisintaan mitätöintipäivää seuraavan jakson alussa.

Avustaminen toisen opiskelijan vilpissä tai sen yrityksessä voidaan myös tulkita vilpiksi. Vilpistä tai sen avustamisesta ilmoitetaan huoltajalle.

2.1.4. Hylätyn arvosanan uusiminen

Jos opiskelija saa jostain opintojaksosta hylätyn arvosanan, aineenopettaja suunnittelee yhdessä opiskelijan kanssa tarvittavat toimenpiteet suorituksen täydentämiseksi ja/tai korottamiseksi.

Opiskelija voi yrittää korottaa hylättyä arvosanaa opettajan kanssa erikseen sovittavalla tavalla esim.

- täydentämällä jotain opintojakson arviointiperusteena olevaa suoritusta tai laatimalla se kokonaan uudelleen
- antamalla muun lisänäytön opintojakson keskeisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Mikäli hylättyä arvosanaa ei voida korottaa uudelleen laadittujen tai täydennettyjen suoritusten tai annetun lisänäytön perusteella tai jos

- hylätty arvosana on oppiaineessa jo toinen hylätyllä arvosanalla arvioitu opintojakso tai jos
- hylätty arvosana vaarantaa aineen oppimäärän hyväksytyin arvioinnin,

aineenopettaja arvioi yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan erityisen tuen tarpeen ja suunnittelee tarvittavat tukitoimenpiteet ja aikataulun suoritusten täydentämiseksi ja/tai korottamiseksi. Tuen tarpeen arvioinnissa voi opiskelijan suostumuksella olla mukana myös muita asiantuntijoita, esim. erityisopettaja. Tukitoimet voidaan kirjata opiskelijan pyynnöstä hänen henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaansa.

2.1.5. Hyväksytyin arvosanan uusiminen

Opiskelija voi yrittää korottaa opintojakson hyväksytyä arvosanaa opettajan kanssa erikseen sovittavalla tavalla esim.

- täydentämällä jotain opintojakson arviointiperusteena olevaa suoritusta tai laatimalla se kokonaan uudelleen
- antamalla muun lisänäytön, jonka perusteella annettua arvosanaa voidaan korottaa.

Hyväksytyä arvosanaa voi korottaa yllä mainituilla tavoilla periodin korotuspäivään asti. Jos opiskelija haluaa korottaa hyväksytyä arvosanaa määräajan jälkeen, hänen on osoitettava opintojakson tietojen ja taitojen osaaminen osallistumalla kokeeseen, jonka laajuus ja sisältö määritellään yhdessä opettajan kanssa.

2.2. Itsenäisesti suoritettavat opinnot

Osa lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvistä opinnoista voidaan edellyttää opiskeltavaksi itsenäisesti, jos se ei vaaranna koulutukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista ja opiskelijan edellytyksiä oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittamiseen. Opiskelijalle voidaan vastaavin edellytyksin myös hakemuksesta myöntää lupa suorittaa opintoja itsenäisesti. (Lukiolaki 714/2018, 25 §.)

Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään opinnoista, jotka voidaan edellyttää itsenäisesti opiskeltaviksi tai joita toisaalta ei voi itsenäisesti suorittaa. Itsenäisesti opiskellun opintojakson opinnoista edellytetään hyväksytyä arvosana.

Jos opiskelija opiskelee opintojakson kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laajasti ja monipuolisesti.

Ennen itsenäisesti opiskeltavan opintojakson aloittamista aineenopettajan on arvioitava opiskelijan edellytykset opintojakson itsenäiseen suorittamiseen ja hänen tarpeensa yksilölliseen ohjaukseen ja tukeen. Rehtori tekee päätöksen itsenäisestä suorituksesta konsultoituaan opettajaa.

Itsenäisesti suoritettavat opintojaksot voidaan järjestää monimuoto-opetuksena, jolloin digitaalisessa oppimisympäristössä tapahtuvan opiskelun lisäksi voi olla myös lähiopetusta ja -ohjausta. Opiskelijaa ohjataan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti suorittamaan itsenäisesti suoritettavia opintojaksoja myös muissa oppilaitoksissa esim. avoimessa yliopistossa tai avoimessa ammattikorkeakoulussa.

Jos opiskelija opiskelee opintojakson kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laajasti ja monipuolisesti.

Itsenäisesti suoritettavan opintojakson suoritus aika on kaksi kuukautta, jonka jälkeen kaikki opintojaksoon laaditut suoritukset mitätöityvät.

Kerran aloitettua ja kesken jäänyttä itsenäistä opintojaksoa ei voi määräajan päätyttyä alkaa suorittaa uudelleen itsenäisesti. Mikäli itsenäisesti suoritettavan opintojakson suoritus jää kesken johtuen opiskelijan sairastumisesta tai muusta erityisestä syystä, opettajakunta voi päätöksellään myöntää opiskelijalle lisäaikaa suorituksen täydentämiseen.

2.3. Suullisen kielitaidon arviointi

Kielten opetuksessa opiskelijalta arvioidaan kielitaidon muiden osa-alueiden lisäksi suullinen kielitaito. Suullista kielitaitoa voidaan arvioida erillisellä kokeella. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 4 mom.)

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen aikana arvioidaan myös opiskelijan suullista kielitaitoa.

Opetushallituksen tuottaman suullisen kielitaidon kokeen käytöstä tai Opetushallituksen tuottaman erillisen ohjeistuksen mukaisista näytöistä määrätään erikseen kyseisiä oppiaineita koskevissa luvuissa lukion opetussuunnitelman perusteissa. Todistus valinnaisiin opintoihin kuuluvasta suullisen kielitaidon kokeesta annetaan päättötodistuksen liitteenä.

2.4. Opinnoissa edistymisen seuranta yhteistyössä huoltajien kanssa

Nuorille tarkoitettuun lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvia opintoja järjestettäessä koulutuksen järjestäjän tulee olla yhteistyössä opiskelijoiden huoltajien kanssa. Huoltajille on annettava riittävän usein tietoa opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä. Koulutuksen järjestäjän tulee määräajoin selvittää opiskelijoiden huoltajien näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta. (Lukiolaki 714/2018, 31 § 1 mom.)

Opetus- ja ohjaushenkilöstön tulee seurata opiskelijan opintojen etenemistä. Opintojen etenemiseen liittyvistä käytännöistä päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa. Opinnojen etenemisen määrittelyllä ei voida kuitenkaan tiukentaa näissä lukion opetussuunnitelman perusteissa määrättyä oppiaineen oppimäärän suoritusvaatimusta.

Sen varmistamiseksi, että huoltajat saavat tiedon opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä, lukio voi edellyttää huoltajan allekirjoitusta tai vastaavaa sähköistä kuittausta todistuksiin tai tiedotteisiin, jos opiskelija ei ole täysi-ikäinen.

Ylitornion yhteiskoulun lukio edellyttää alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajalta sähköisen kuittauksen periodin jälkeen vahvistettuihin arviointeihin. Kuittausta pyydetään myös täysi-ikäisen opiskelijan huoltajalta, mikäli opiskelija on sallinut huoltajan kirjautumisen oppilas-hallintojärjestelmään, vaikka opiskelija on täyttänyt 18 vuotta. Kuittauksen pyytää ryhmänohjaaja.

2.4.1. Jos opinnot eivät etene

Mikäli opiskelija ei etene opinnoissaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti ja hänellä on useita mitätöityjä tai kesken olevia kurssisuorituksia, aineenopettaja/ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja arvioivat yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan erityisen tuen tarpeen sekä suunnittelevat aikataulun opintojaksojen suorittamiseksi. Tuen tarpeen arvioinnissa voi opiskelijan suostumuksella olla mukana myös muita asiantuntijoita, esim. erityisopettaja. Tukitoimet voidaan kirjata opiskelijan pyynnöstä hänen henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaansa.

2.5. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisen yhteydessä selvittää ja tunnistaa opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen tämän esittämän selvityksen perusteella. Koulutuksen järjestäjän on tunnustettava toisessa [lukio]lain mukaista koulutusta antavassa oppilaitoksessa suoritettut 11 §:ssä tarkoitetut opinnot hyväksi lukemalla ne osaksi lukiokoulutuksen oppimäärää. Koulutuksen järjestäjän on tunnustettava myös muualla hankittu opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöjä vastaava osaaminen. Opiskelijan osaamisen tunnustamisessa noudatetaan, mitä 37 ja 38 §:ssä säädetään opiskelijan arvioinnista ja siitä päättämisestä. Tarvittaessa osaaminen on osoitettava koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Päätös osaamisen tunnustamisesta tehdään sitä erikseen pyydettyäessä ennen opintojen tai hyväksi luettavaa osaamista koskevan opintokokonaisuuden alkamista. Opetushallitus antaa tarkempia määräyksiä osaamisen tunnustamisesta ja sitä koskevasta menettelystä. (Lukiolaki 714/2018, 27 §.)

Sen lisäksi, mitä lukiolaissa säädetään, tulee opintojen hyväksilukemisella ja muutoin hankitun osaamisen tunnustamisella välttää opintojen päällekkäisyyttä ja lyhentää opiskeluaikaa.

Opiskelija osoittaa lukion rehtorille hakemuksen muualla suorittamiensa opintojen tai muutoin hankkimansa osaamisen tunnustamiseksi. Opiskelijan tulee esittää luotettava selvitys opinnoistaan tai osaamisestaan. Tunnustamista varten lukio voi pyytää opiskelijaa täydentämään näyttöään suhteessa lukiokoulutuksen tavoitteisiin. Lukion rehtorin tulee varmistaa, että muualla suoritettujen opintojen sisällöt ja laajuus tai muutoin hankittu osaaminen vastaavat lukio-opetuksen tavoitteita. Opiskelijalle annetaan tietoa osaamisen tunnustamisen käytännöistä.

Muualla suoritettuja opintoja tai muutoin hankittua osaamista voidaan lukea hyväksi vahvistamalla ne osaksi lukion oppimäärää. Mikäli opinnot tai muutoin hankittu osaaminen luetaan hyväksi lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan numerolla arvioitaviin opintoihin, tulee opinnoista antaa numeroarvosana. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan ede-

llyttää opiskelijalta lisänäyttöä. Muualla hankitun osaamisen arvioinnissa menetellään, kuten lukion opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisessa opetussuunnitelmassa opintojaksojen ja oppimäärän arvioinnista määrätään.

Luettaessa opiskelijalle hyväksi opintoja muista oppilaitoksista pitäydytään suoritusoppilaitoksen antamassa arvioinnissa. Jos kyseessä ovat paikallisessa opetussuunnitelmassa numeroin arvioitavat opinnot, arvosanat muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

asteikko 1–5	lukioasteikko	asteikko 1–3
1 (tyydyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyydyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyydyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Tapauksissa, joissa lukio ei voi päätellä, kumpaa lukion arvosanaa toisessa oppilaitoksessa suoritettujen opintojen vastaavat, ylempää vai alemmää, on vastaavuus määriteltävä opiskelijan eduksi. Ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksilukemisessa ja osaamisen tunnustamisessa noudatetaan samoja periaatteita kuin kotimaassa suoritetuissa opinnoissa.

Opiskelijalla voi olla päättötodistuksessaan oppiaineesta vain yhden laajuinen oppimäärä. Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkistä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Pitkän oppimäärän opintojen arvosanat siirtyvät suoraan lyhyen oppimäärän opintojen arvosanoiksi, jollei opiskelija anna korkeampaan arvosanaan oikeuttavaa lisänäyttöä. Jos opiskelija pyytää, tulee hänelle järjestää mahdollisuus lisänäyttöihin osaamistason toteutukseksi. Muut pitkän oppimäärän mukaiset hyväksytysti suoritettujen opintojen osat voivat olla lyhyen oppimäärän valinnaisia opintoja paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla. Opiskelijan siirtyessä kesken oppimäärän lyhyemmästä pidempään oppimäärään menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää täydentäviä opintoja, ja tässä yhteydessä myös jo suoritettujen opintojen arvosanat harkitaan uudelleen.

Jos opiskelijan äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimääränä on suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (jäljempänä S2/SV2-oppimäärä), häntä arvioidaan tämän oppimäärän mukaan huolimatta siitä, onko hänelle järjestetty erillistä S2/SV2-oppimäärän mukaista opetusta tai onko lukio voinut tarjota vain osan S2/SV2-oppimäärän opintojaksoista. Suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppiaineen mukaisesti suoritettujen opintojen luetaan hyväksi täysimääräisesti S2/SV2-oppimäärän opintoihin, ja niistä saatu arvosana siirtyy S2/SV2-opintojen arvosanaksi. S2/SV2-opinnot korvaavat suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppiaineen opintojen siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Opiskelijalla voi olla todistuksessaan arvosana vain joko suomen/ruotsin kielen ja kirjallisuuden oppimäärästä tai suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineesta, mutta ei molemmista.

2.6. Laaja-alaisen osaamisen arviointi

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat oppiaineiden yhteiset tavoitteet. Osa-alueet ovat 1) hyvinvointiosaaminen, 2) vuorovaikutusosaaminen, 3) monitieteinen ja luova

osaaminen, 4) yhteiskunnallinen osaaminen, 5) eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä 6) globaali- ja kulttuuriosaaminen.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa on kuvattu kaikissa oppiaineissa, miten laaja-alaisen osaamisen osa-alueet sisältyvät oppiaineen opintoihin. Ne on otettu huomioon myös oppiaineiden tavoitteissa. Paikallisessa opetussuunnitelmassa määritellään, miten laaja-alaisen osaamisen tavoitteita ja osa-alueita toteutetaan eri opintojaksoissa. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana kunkin opintojakson formatiivista ja summatiivista arviointia

2.7. Yhteenvedo arvioinnin aikatauluista

Arvosana	Korotustapa	Määräaika	Huom.
Hyväksytty arvosana	Lisänäyttö, täydennys, tehtävän laatiminen uudelleen	Jakson uusintakoe-päivään mennessä	Määräajan umpeuduttua korotustapa on koe.
Hylätty arvosana	Lisänäyttö, täydennys, tehtävän laatiminen uudelleen	Seuraavan jakson uusintakoe-päivään mennessä	
Toinen hylätty arvosana tai hylätystä arvosanasta johtuva oppiaineen oppimäärän hylätty suoritus (2/3- sääntö)	Lisänäyttö, täydennys, tehtävän laatiminen uudelleen	Erikseen laadittu suunnitelma	
K-merkintä	Puuttuvan suorituksen suorittaminen	Jakson uusintakoe-päivään mennessä, jonka jälkeen kaikki suoritukset mitätöityvät.	Aikaisemmin ko. kurssille laadittuja ja jo arvioituja opintojakson arviointiperusteena olevia tehtäviä tai näyttöjä ei voida hyödyntää opintojakson uudelleen suorittamisessa mitätöinnin jälkeen.
Vilpin vuoksi mitätöity opintojakso	Voidaan suorittaa uudelleen, kun opintojakso seuraavan kerran tarjolla.		Kuten yllä.
Itsenäinen suoritus		2kk aloituspäivästä	Opintojakson voi yrittää suorittaa itsenäisesti vain kerran. Jos arvosana 4, opintojaksoa ei lasketa suoritukseksi.

3. Oppiaineen oppimäärän arviointi

Kun lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvat opinnot tulevat suoritetuiksi, annetaan jokaisen oppiaineen oppimäärästä päättöarviointina arvosana. Opiskelijalle, joka ei ole tullut hyväksytyksi jossakin oppiaineessa tai joka haluaa korottaa saamaansa arvosanaa, on järjestettävä mahdollisuus suorittaa oppiaineen oppimäärä hyväksytysti tai korottaa arvosanaansa. [Lukiolain] 28 §:ssä tarkoitetut tukitoimet ja 29 §:ssä tarkoitetut opiskelun poikkeavat järjestämistavat voidaan ottaa huomioon opintojakson arvioinnissa ja päättöarvioinnissa. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 3 mom.)

Kunkin opintojakson arvioinnista päättää opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Oppiaineen päättöarvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä. (Lukiolaki 714/2018, 38 §.)

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti opiskelemista opinnoista. Opiskelijan opintosuunnitelma tarkentuu lukio-opintojen aikana. Sen laatiminen ja seuranta ohjaavat opiskelijaa tarkoituksenmukaisiin ja tavoitteellisiin opintojaksojen valintoihin. Samassa oppiaineessa eri opiskelijoilla voi olla erilaajuiset oppimäärät.

Eri oppiaineiden pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opinnot on kuvattu lukion opetussuunnitelman perusteissa. Matematiikan yhteinen moduuli luetaan opiskelijan valitsemaan matematiikan oppimäärään. Jälkikäteen ei voi poistaa opiskelijan opiskelemia pakollisia opintoja eikä hyväksytysti suoritettuja valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Muiden valinnaisten opintojen ja temaattisten opintojen mahdollisesta kuulumisesta jonkin oppiaineen oppimäärään määrätään paikallisessa opetussuunnitelmassa. Niistä luetaan oppiaineen oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot.

Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti. Hylättyjä arvosanoja saa olla pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valinnaisia opintoja,	joista voi olla hylättyjä opintoja enintään
2–5 opintopistettä	0 opintopistettä
6–11 opintopistettä	2 opintopistettä
12–17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen arvosanojen opintopisteiden mukaan painotettuna aritmeettisena keskiarvona.

Mikäli opiskelija osoittaa erillisessä kuulustelussa suurempaa kypsyyttä ja parempaa oppiaineen hallintaa kuin opintojaksojen arvosanoista määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, tulee arvosanaa korottaa. Lisäksi arvosanaa voidaan korottaa, jos opiskelijan arvioinnista vastaavat päättävät, että opiskelijan tiedot ja taidot ovat hänen antamiensa näyttöjen perusteella oppiaineen päättövaiheessa opintojaksojen arvosanojen perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat.

Pakollisten oppiaineiden ja valinnaisten vieraiden kielten oppimäärästä annetaan lukiokoulutusta koskevan valtioneuvoston asetuksen (810/2018) mukainen numeroarvosana. Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain kaksi opintopistettä, sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää korkeintaan neljä opintopistettä.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa määritellyt muut lukion tehtävään soveltuvat opinnot arvioidaan siten kuin opetussuunnitelmassa määrätään.

4. Lukion oppimäärän suoritus

Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 opintopistettä – – . (Lukiolaki 714/2018, 10 § 3 mom.)

Lukiokoulutuksen oppimäärä sisältää äidinkielen ja kirjallisuuden, toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten opintoja, matemaattis-luonnontieteellisiä opintoja, humanistis-yhteiskunnallisia ja uskonnon tai elämänskatsomustiedon opintoja ja taito- ja taideaineiden opintoja (oppiaineryhmät) sekä opinto-ohjausta. – – Lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää laaja-alaista osaamista kehittäviä temaattisia opintoja. Lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää myös eri oppiaineryhmissä tai oppiaineissa suoritettavia erityistä osaamista ja harrastuneisuutta osoittavan näytön sisältäviä opintokokonaisuuksia (lukiodiplomi). (Lukiolaki 714/2018, 11 § 1 ja 2 mom.)

Lukiokoulutuksen ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimääriin sisältyy [valtioneuvoston] asetuksen liitteen 1–3 mukaisesti pakollisia ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja, joita koulutuksen järjestäjän tulee tarjota opiskelijoille. Oppimääriin voi lisäksi sisältyä lukiodiplomeita ja muita valinnaisia opintoja koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. (Valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta 810/2018, 12 §.)

Lukiokoulutuksen oppimäärä tai lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimäärä tulee suoritetuksi, kun oppimäärään kuuluvat opinnot on suoritettu siten kuin 11 §:n 4 momentissa tarkoitetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään ottaen lisäksi huomioon mahdollinen 6 §:ssä tarkoitettu erityinen koulutustehtävä tai 18 §:ssä tarkoitettu kokeilulupa. (Lukiolaki 714/2018, 36 § 1 mom.)

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukio-opintojen vähimmäismäärä 150 opintopistettä täyttyy. Lukion oppimäärän tulee sisältää vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Muista kuin pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista voidaan lukea mukaan lukion oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot.

Opiskelijan opiskelu voidaan opiskelijan hakemuksesta tai suostumuksella järjestää osittain toisin kuin [lukio]laissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään, jos:

- 1. opiskelijalla katsotaan joltakin osin ennestään olevan lukiokoulutuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot;*
- 2. lukiokoulutuksen oppimäärän suorittaminen olisi opiskelijalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin kohtuutonta;*
- 3. se on perusteltua opiskelijan sairauteen, vammaan tai muuhun terveydentilaan liittyvistä syistä. (Lukiolaki 714/2018, 29 §.)*

Jos opiskelijan opiskelu järjestetään toisin kuin lainsäädännön nojalla määrätään, säädetyn opintopisteiden vähimmäismäärän 150 on joka tapauksessa täytyttävä.

YHTEISTYÖ MUIDEN OPPILAITOSTEN KANSSA

Yhdistelmäopintojen suorittaminen

Ylitorniolainen koulutuskuntayhtymä Lappiaan kuuluvan oppilaitoksen opiskelija voi molempien koulujen opinto-ohjaajien kanssa asiasta sovittuaan suorittaa ammatilliseen perustutkintoonsa kuuluvia opintoja ja ylioppilastutkintoon valmentavia opintojaksoja Ylitornion yhteiskoulun lukiossa. Yhdistelmäutkintoa (ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto) suorittavat opiskelijat opiskelevat lukiossa yhden kokonaisen vuoden ennen ammatillisiin opintoihin siirtymistä. Ensimmäisen vuoden jälkeen yhdistelmäopiskelijat opiskelevat lukiossa jaksoittain keskimäärin kaksi periodia vuodessa.

Muiden koulutuksen järjestäjien opinnot

Opiskelijan opinto-ohjelmaan voidaan anomuksesta hyväksyä myös muiden koulutuksen järjestäjien opintoja paikallisiksi valinnaisiksi opinnoiksi. Muiden opintojaksojen mahdollisesta hyväksymisestä opinto-ohjelmaan on neuvoteltava ja sovittava kirjallisesti opinto-ohjaajan/rehtorin kanssa ennen ko. opintojen aloittamista.

Jotta muun koulutuksen järjestäjän lähiopetuksena järjestämä kurssi voidaan hyväksyä lukion opintojaksoksi, on läsnäolotunteja oltava vähintään 38x45min opetuskertaa. Puoleen opintojaksoon vaaditaan vähintään 19x45min opetuskerran läsnäoloa.

OPISKELUN TUKIVERKOSTO (Ks. [Ohjaussuunnitelma](#))

Lukion ohjaussuunnitelma on opetussuunnitelman liitteenä. Suunnitelma tarkistetaan lukuvuosittain ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Suunnitelmaa arvioidaan itsearviointin lisäksi opiskelijoille ja huoltajille säännöllisin väliajoin suunnatun arviointikyselyn avulla.

OPISKELUHUOLTO (Ks. [Opiskeluhoitosuunnitelma](#))

Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhoolto

Lukiossa toimii yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti 2-4 kertaa lukuvuodessa. Ryhmän jäseniä ovat rehtori, opinto-ohjaaja, koulupsykologi, -kuraattori ja kouluterveydenhoitaja sekä tarvittaessa myös erityisopettaja. Ryhmä vastaa mm. opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta ja toteuttamisesta. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ehkäisevää ja se kuuluu kaikille.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto on ehkäisevää ja tukea antavaa. Sillä tarkoitetaan opiskelijaterveydenhuoltoa, opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja ja yksittäistä opiskelijaa koskevaa monialaista opiskeluhooltoa.

OPINTOSOSIAALISET ETUUDET

Opintotuki

Tietoa Kelan opintotuesta saa osoitteesta <https://www.kela.fi/opintotuki>.

Koulumatkatuki

Tietoa Kelan koulumatkatuesta saa osoitteesta <https://www.kela.fi/koulumatkatuki> ja hallinto- ja taloussuunnittelijalta.

Suomen Lukiolaisten Liitto ry. ja SLL:n digitaalinen opiskelijakortti

Suomen Lukiolaisten Liitto ry on uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumaton lukiolaisten oma opiskelijajärjestö. Lisätietoa opiskelijakortista saa opiskelijakunnan hallituksen jäseniltä ja osoitteesta www.lukio.fi.

Huom abi! Jos aiot matkustaa kesällä 2023, muistathan, että lukio ei voi kirjoittaa sinulle opiskelutodistusta valmistumisesi jälkeen! Myös Wilma-tunnuksesi arkistoidaan kesäkuussa 2023.

Ruokailu

Ylitornion kunta tarjoaa Ylitornion yhteiskoulun lukion opiskelijoille ilmaisen lounaan. Lukiolaisten lounasaika on klo 11.35 - 12.05.

Vakuutukset ja koulutapaturmat

Koulu on vakuuttanut jokaisen opiskelijan tapaturmien varalta varsinaisena kouluaikana (opetus, liikuntatunnit, välitunnit, yhteiset koulun järjestämät retket ja käynnit opintokohteissa sekä koulumatkat suorinta tietä kouluun tai koulusta kotiin). Vakuutukseen sisältyy myös opettajien valvomat muut tilaisuudet.

Tapaturman satuttua opiskelijalle annetaan ensiapu koulussa ja tarvittaessa hänet lähetetään terveyskeskuslääkärin vastaanotolle. **Tapaturmasta on aina ilmoitettava mahdollisimman pian lukion kansliaan, jossa laaditaan kirjallinen vahinkoilmoitus vakuutusyhtiölle.** Kirjallisen tapahtumakuvauksen vakuutusyhtiön lomakkeeseen laatii paikalla ollut opettaja yhdessä opiskelijan kanssa.

HYVÄ MUISTAA

Todistuksista

Opiskelutodistuksen saa tarvittaessa hallinto- ja taloussuunnittelijalta.

Lainatuista oppikirjoista

Opiskelija sitoutuu huolehtimaan oppikirjoista siten, että ne ovat normaalia kulumista lukuun ottamatta uutta vastaavassa kunnossa. Opiskelija ei tee kirjoihin minkäänlaisia merkintöjä ja huolehtii siitä, että kirjat eivät katoa, kastu tai kolhiinnu huolimattomasta käsittelystä johtuen.

Lainatuista iPadeista

Ks. Lainaus- ja käyttösojimus